REFERAT Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø d. 28-04-2025

Mødedato Mandag d. 28. april 2025 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden..... 3
Orientering om afslutning på Region Sjællands projekt ”Sammen om biodiversitet i råstofgrave”.... 6
Fortsat drøftelse af rammer i Råstofplan 2026 med fokus på nye graveområder, retningslinjer, bære 10
Godkendelse af afslag på ny tilladelse til indvinding af råstoffer i Madelungs Grusgrav ved Hvalsø, 14
Orientering om kommende sager ved Øde Hastrup Grusgrav, Roskilde Kommune..... 20
Beslutning om Grøn Fremtid 2035 - en 10-årig strategi for grøn omstilling i Region Sjælland..... 25
Beslutning om hensigtserklæring vedr. overskudsvarme til Holbæk Sygehus..... 30
Orientering om håndtering af udviklingsprojekter omfattet af bortfald..... 35
Orientering om principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025..... 40
Orientering om budget 2025 indsats om dyrevelfærd..... 45
Input til budgetproces 2026..... 49
Aktuelle sager..... 53
Næste møde..... 57
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling mandag den 28. april 2025..... 60

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2024-10182

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-10182
Dok ID: 11936686

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsorden blev godkendt.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag

.

Punkt 2: Orientering om afslutning på Region Sjællands projekt ”Sammen om biodiversitet i råstofgrave”

EMN-2023-04109

Bilag

Publikation af Gate 21: Råstofgrave, biodiversitet & ESG-rapportering, december 2024

Publikation af Gate 21: Naturen får nyt liv i gamle råstofgrave, oktober 2024

2 (Åben) Orientering om afslutning på Region Sjællands projekt "Sammen om biodiversitet i råstofgrave"

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2023-04109
Dok ID: 12115071

Resumé

Det regionale udviklingsprojekt "Sammen om biodiversitet i råstofgrave" er afsluttet i december 2024. Projektet handler om opkøb af færdiggravede råstofgrave med fokus på biodiversitet, natur og rekreative formål. Udvalget orienteres på mødet om projektets resultater. Der vil deltage gæster fra NNC og Stenlille Grusgrav på mødet, som orienterer om arbejdet med biodiversitet både, når der graves, og efter færdig råstofvinding.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø blev den 8. juni 2023 orienteret om igangsættelsen af projektet "Sammen om biodiversitet i råstofgrave". Projektet er afsluttet i december 2024.

Administrationen vil på mødet holde et oplæg om projektets resultater. Der vil deltage gæster fra to indvindere: teknisk direktør Lars Møller Nielsen fra NCC Industri Råstoffer og Anette Kalle Larsen, konsulent og repræsentant fra Stenlille Grusgrav. Gæsterne vil orientere om arbejdet med biodiversitet, både når der graves og efter færdig råstofindvinding.

Der færdiggraves årligt et areal på omkring 100 ha. i Region Sjælland. Dette projekts omdrejningspunkt har været at fremme, at flest mulige færdiggravede råstofgrave omlægges til natur og rekreative formål med fokus på biodiversitet. Et andet fokus har været at vurdere, om der kan opnås partnerskab om kapital til opkøb af gravene, når de er færdiggravede.

I projektet har Region Sjælland i samarbejde med Gate 21 derfor særligt undersøgt ejer- og partnerskabsmodeller for, hvordan færdiggravede råstofgrave kan omdannes til biodiversitetsformål, natur og rekreativ anvendelse.

Undervejs i projektet er der dannet viden om, hvordan EU's krav til ESG-afrapportering for bl.a. miljøforhold kan fremme biodiversitet, da større virksomheder skal afrapportere dette. Da en mindre virksomhed har arbejdet med frivillig afrapportering, har projektet grebet ideen og udarbejdet en manual til støtte for mindre indvindere, som ønsker en frivillig ESG-afrapportering, se *vedlagte* rapport "Råstofgrave, biodiversitet & ESG-rapportering". Der har i marts 2025 været afholdt et velbesøgt digitalt kaffemøde om emnet.

Projektets resultater er denne manual og *vedlagte* katalog "Naturen får nyt liv i gamle råstofgrave", som indeholder tre eksempler i Region Sjælland med forskellige partnerskaber og økonomiske modeller for naturområder i færdiggravede råstofgrave. Eksemplerne er Døllefjelde Musse og

Nørre Vedby i Guldborgsund Kommune samt Lynghøjsøerne i Roskilde Kommune. Kataloget er tidligere udleveret til udvalgets medlemmer i en printet udgave.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
1. Publikation af Gate 21: Råstofgrave, biodiversitet & ESG-rapportering, december 2024 (DokID: 12086994 - EMN-2023-04109)
2. Publikation af Gate 21: Naturen får nyt liv i gamle råstofgrave, oktober 2024 (DokID: 12086983 - EMN-2023-04109)

Punkt 3: Fortsat drøftelse af rammer i Råstofplan 2026 med fokus på nye graveområder, retningslinjer, bæredygtighed og borgerhensyn

EMN-2023-09674

3 (Åben) Fortsat drøftelse af rammer i Råstofplan 2026 med fokus på nye graveområder, retningslinjer, bæredygtighed og borgerhensyn

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2023-09674
Dok ID: 12115001

Resumé

Arbejdet med Råstofplan 2026 er i fuld gang. Der er en stram tidsplan, da råstofplanen forventes i høring ultimo 2025. På baggrund af administrationens oplæg på udvalgsmødet, drøfter Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø råstofplanens nye grave- og interesseområder, retningslinjer samt fokus på bæredygtighed og størst muligt borgerhensyn.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget fortsætter drøftelsen af rammerne for Råstofplan 2026 med fokus på nye grave- og interesseområder, retningslinjer, bæredygtighed og borgerhensyn.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Arbejdet med Råstofplan 2026 er den 1. april 2025 formelt igangsat af Regionsrådet, og arbejdet er i fuld gang. På møde den 3. marts 2025 havde Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø den første temadrøftelse af de overordnede rammer for den nye råstofplan.

Råstofplan 2026 er administrationsgrundlag ved overgangen til Region Østdanmark den 1. januar 2027. Det er derfor et nødvendigt afgrænsende valg for Råstofplan 2026, at der arbejdes ud fra at sende et samlet forslag i høring ultimo 2025.

I arbejdet med planen tages der derfor udgangspunkt i et arealudlæg til graveområder til ca. 12 års forbrug, som svarer til Råstoflovens minimumskrav til forsyningen. Planen skal gennem de udlagte grave- og interesseområder sikre forsyning, men også tryghed gennem kendskabet til, hvor den fremtidige råstofindvinding skal ske. Der arbejdes ligeledes ud fra begrænsede ændringer i retningslinjerne fra Råstofplan 2020, hvor debatfasens høringssvar netop også var positive omkring retningslinjerne. Endeligt fastholdes fokus på bæredygtighed og genanvendelse og at passe bedst muligt på borgerne samt løbende at sikre dialog. Disse områder er også vægtet i høringssvarene fra debatfasen.

På udvalgsmødet drøftes mere detaljeret indhold på Råstofplan 2026's rammer med særligt fokus på områderne: udpegning af nye grave- og interesseområder, retningslinjer, bæredygtighed og borgerinddragelse. Administrationen vil som optakt til drøftelsen holde et oplæg om de overordnede perspektiver og det konkrete rammer.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning
Udvalget drøftede rammerne for Råstofplan 2026 med fokus på nye grave- og interesseområder, retningslinjer, bæredygtighed og borgerhensyn.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger

Bilag
.

Punkt 4: Godkendelse af afslag på ny tilladelse til indvinding af råstoffer i Madelungs Grusgrav ved Hvalsø, Lejre Kommune

EMN-2020-32507

Bilag

Kortbilag

Screeningsafgørelse

Høringsnotat

Sagsforløb

Udkast til afslag

Udkast til påbud om efterbehandling

Høringssvar

Bemærkninger til partshøringssvar

4 (Åben) Godkendelse af afslag på ny tilladelse til indvinding af råstoffer i Madelungs Grusgrav ved Hvalsø, Lejre Kommune

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2020-32507
Dok ID: 12093607

Resumé

BG Stone A/S har ansøgt om ny råstoftilladelse for Madelungs Grusgrav ved Hvalsø, hvor der har været råstofindvinding i mere end 60 år. Som en del af sagsbehandlingen er det afgjort, at BG Stone skal lave en miljøkonsekvensrapport. Trods en række henvendelser fra administrationen er der ikke fremdrift i arbejdet med miljøkonsekvensrapporten. På baggrund af en samlet afvejning anbefaler administrationen derfor, at der gives afslag på tilladelse og påbud om efterbehandling. Begrundelserne er flere, herunder den begrænsede råstofmængde, der kan indvindes i graven, hensyn til omkringboende (støj og vibrationer), grundvand, landskab og natur.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Der meddeles afslag på ny tilladelse til indvinding af råstoffer i Madelungs Grusgrav ved Hvalsø.
2. Der meddeles påbud om efterbehandling af Madelungs Grusgrav.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

BG Stone A/S søgte den 20. februar 2023 om ny tilladelse til indvinding af råstoffer i Madelungs Grusgrav ved Hvalsø i Lejre Kommune. Arealet er udlagt som graveområde i Region Sjællands Råstofplan 2020.

<u>Madelung grusgrav historisk</u>
Der har været råstofindvinding i Madelungs Grusgrav i mere end 60 år. Den seneste tilladelse blev udstedt af Lejre Kommune den 17. februar 2012 og udløb 17. april 2023. Den lange årrække viser, at indvindingen har været begrænset, hvilket også er set i de år Region Sjælland har haft ansvaret for graven.

Madelungs Grusgrav ligger tæt op ad et større boligområde i Hvalsø, og der har derfor igennem mange år været megen dialog med lokale borgere og Lejre kommune om deres store ønske om, at graven færdiggraves og indgår i det rekreative område, den ligger op til. Se *vedlagte* kortbilag.

<u>Ansøgning om ny tilladelse</u>
Da administrationen modtog ansøgningen, blev der afholdt et dialogmøde med ansøger. På mødet understregede administrationen de særlige forhold, der er omkring graven, herunder den begrænsede mængder råstoffer, den særlige beliggenhed og et forventeligt krav om miljøvurdering.

Ligeledes blev der afholdt et dialogmøde, hvor Lejre Kommune også deltog, med fokus på afslutning af råstofindvindingen, og den fremtidige anvendelse af arealet.
Ansøger valgte at fastholde ansøgningen. Administrationen vurderede, at der var en råstofressource tilbage i graven, som kunne udnyttes og igangsatte sagsbehandling af ansøgningen.

Den 8. september 2023 afgjorde regionen, at den ansøgte tilladelse forudsætter forudgående miljøvurdering, og at der derfor skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Se *vedlagte* screeningsafgørelse.

Fra den 2. november til den 4. december 2023 forløb en høring om idéer og forslag til indholdet af miljøkonsekvensrapporten. Se *vedlagte* høringsnotat. Den 1. februar 2024 sendte regionen notat med afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold til BG Stone, der herefter skulle udarbejde miljøkonsekvensrapporten.

Efterbehandling af grusgraven
Når en tilladelse udløber, skal efterbehandlingen være udført senest 1 år efter indvindingens ophør medmindre, der opnås en fornyet tilladelse. For Madelung Grusgrav betyder det en efterbehandling senest den 17. april 2024, fordi tilladelsen udløb den 17. april 2023.

Da der forelå en ansøgning om fornyet tilladelse, håndhævede administrationen ikke kravet om efterbehandling. Det er vanlig praksis, da efterbehandling hindrer og besværliggør videre råstofindvinding. En afgørende forudsætning for, at regionen ikke håndhæver kravet om efterbehandling er dog, at der aktivt arbejdes frem mod en ny tilladelse. Efter et år har regionen trods gentagne opfordringer ikke modtaget miljøkonsekvensrapporten. Regionen har heller ikke modtaget delafsnit, tidsplan for arbejdet eller dokumentation for, at der er fortaget undersøgelser i arbejdet med rapporten. Se *vedlagte* sagsforløb.

Administrationen vurderer på den baggrund, at BG Stone ikke arbejder tilstrækkeligt aktivt frem mod en fornyet tilladelse til råstofindvinding. Den manglende fremdrift gør, at Region Sjælland nu kan træffe afgørelse i sagen, selvom miljøkonsekvensrapporten mangler til afklaring af de faglige usikkerheder ved forsat indvinding i graven. Samlet vurderer administrationen, at der bør meddeles afslag på tilladelse. Se *vedlagte* udkast til afslag.

Et afslag vil betyde, at graven skal efterbehandles, hvilket administrationen anbefaler sker med et påbud. Se *vedlagte* udkast til påbud om efterbehandling.

Administrationens afvejning af sagen

Råstofressourcens udnyttelse og erhvervsmæssige hensyn
Langt størstedelen af råstofferne i Madelungs Grusgrav er indvundet, og produktionen har de sidste 10 år været begrænset. Fra 2016 til 2022 er i gennemsnit indvundet 7.000 m³ pr. år. Den tilladte mængde er 80.000 m³ pr. år (hævet fra 50.000 m³ pr. år i 2018). I 2023 er der ikke indvundet råstoffer i graven.

Den tilbageværende ressource vurderes til ca. 400.000 m³. Heraf ligger en stor del af ressourcen under en højspændingsmast og kan ikke indvindes på nuværende tidspunkt. Der er fundet arter på arealet, som er listet på habitatdirektivets bilag IV, hvilket kan reducere hele eller dele af indvindingspotentialet. Ligeledes er der risiko for forureningsspredning fra den nærliggende losseplads, som kan begrænse indvinding under grundvand.

Støj og vibrationer

Grusgraven ligger op til et større boligområde i Hvalsø By. Den aktive del af graven ligger ca. 50 meter fra de nærmeste beboelser. Region Sjælland har modtaget flere henvendelser om støj- og vibrationsgener fra produktionen.

Grundvand
Grusgraven ligger op til en tidligere losseplads, som er stærkt forurenet. Den ansøgte indvinding under grundvand kan medføre risiko for, at forureningen fra lossepladsen bliver spredt og medfører grundvandsforurening.

Naturbeskyttelse og bilag IV-arter
Dele af graven har udviklet sig til gode naturområder, som ville være beskyttet af naturbeskyttelsesloven, hvis arealerne ikke fortsat var omfattet af råstofloven. Der er desuden registreret markfirben og stor vandsalamander, som er stærkt beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV.

Hensigtsmæssig byudvikling og landskabelig påvirkning
Madelungs Grusgrav ligger tæt op ad Hvalsø By og udgør en barriere for byens udvikling mod sydøst. Efterbehandling af graven vil give gode muligheder for, at arealet kan indgå i byudviklingen. Råstofindvinding medfører en væsentlig landskabspåvirkning i indvindingsperioden og efterfølgende. Efterbehandling af en grusgrav reducerer landskabspåvirkningen og vil betyde, at arealet kan indgå naturligt i den omkringliggende arealanvendelse.

Samlet afvejning af ovenstående hensyn
De tilbageværende råstoffer i Madelungs Grusgrav, som er mulige at udnytte, vurderes at være ganske begrænsede. De modsatrettede hensyn til omkringboende, grundvand, landskab og natur er væsentlige og vurderes at være mere tungtvejende end hensynet til udnyttelsen af de tilbageværende råstoffer.

Høring og kommentarer
Udkastet til afslag på tilladelse er sendt i partshøring til BG Stone den 24. januar 2025 sammen med varsel af påbud om efterbehandling. BG Stone sendte den 21. februar 2025 *vedlagte* høringssvar. Administrationens bemærkninger til høringssvaret fremgår af *vedlagte* bemærkninger til partshøringssvar.

Videre proces
Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning

1. Anbefalet
2. Anbefalet

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger
Ann-Christina Højgaard	Medlem	(A)

Bilag

1. Kortbilag (DokID: 12105063 - EMN-2020-32507)
2. Screeningsafgørelse (DokID: 12105058 - EMN-2020-32507)
3. Høringsnotat (DokID: 12105064 - EMN-2020-32507)
4. Sagsforløb (DokID: 12105057 - EMN-2020-32507)
5. Udkast til afslag (DokID: 12105059 - EMN-2020-32507)
6. Udkast til påbud om efterbehandling (DokID: 12105060 - EMN-2020-32507)
7. Høringssvar (DokID: 12105062 - EMN-2020-32507)
8. Bemærkninger til partshøringssvar (DokID: 12105061 - EMN-2020-32507)

Punkt 5: Orientering om kommende sager ved Øde Hastrup Grusgrav, Roskilde Kommune

EMN-2020-32365

Bilag

Kortbilag

5 (Åben) Orientering om kommende sager ved Øde Hastrup Grusgrav, Roskilde Kommune

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2020-32365
Dok ID: 12095443

Resumé

I denne sag orienteres om, at Roskilde Sten og Grus ApS har ansøgt om råstoftilladelse på tre mindre områder i tilknytning til Øde Hastrup Grusgrav. Tilladelse på de tre mindre arealer vil muliggøre færdiggravning af store områder af den eksisterende grav. Udkast til tilladelse på de tre mindre delområder ved Øde Hastrup Grusgrav forventes fremlagt på forskellige politiske møder i løbet af 2025. Områderne ligger både indenfor og udenfor udlagt graveområde.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Roskilde Sten og Grus ApS har ansøgt om råstoftilladelse på tre mindre områder i tilknytning til Øde Hastrup Grusgrav i Roskilde Kommune. Områderne er på hhv. 0,8 ha, 2,2 ha og 3,3 ha. Det er administrationens forventning, at der i løbet af 2025 på forskellige møder fremlægges udkast til tilladelser på disse områder. Derfor orienteres i denne sag om sammenhængen mellem de tre områder, og hvordan de er med til at fremme færdiggørelse af Øde Hastrup Grusgrav. Se *vedlagte* kortbilag.

Der er gravet råstoffer i Øde Hastrup Grusgrav i 25 år. Graven er i dag ca. 180 ha. Store områder af graven er tæt på at være færdiggravet, men flere steder er der mindre områder med tilgængelige råstoffer, hvor der ikke er givet tilladelse til råstofindvinding. Roskilde Sten og Grus ønsker at indvinde mest muligt af de tilgængelige råstoffer i tilknytning til graven. Det betyder, at mindre områder blokerer for, at store delområder kan færdiggraves.

Administrationen har holdt møde med Roskilde Sten og Grus for at se ansøgningerne og området i en helhed og for at fremme fokus på afslutning og færdiggravning hurtigst muligt. Et mål Roskilde Sten og Grus har kvitteret for, blandt andet ved at reducere længden på de ansøgte tilladelser til hhv. 2 år, 3 år og 4 år fra oprindeligt 10 år. Områderne er:

<u>Areal på 0,8 ha udenfor graveområde i den østlige del</u>
Der er ansøgt om en indvindingsperiode på 2 år. Arealet ligger i direkte forbindelse med den eksisterende råstofgrav, og er det sidste, der mangler, for at området øst for Øde Hastrupvej er færdiggravet og kan afsluttes.

Sagen er i 2021 og 2022 behandlet i udvalg og Regionsrådet af flere omgange, hvor administrationen har anbefalet at give tilladelse.

Den 5. april 2022 besluttede Regionsrådet at godkende udvalgets indstilling om at meddele afslag på tilladelse. Udvalget havde vedtaget følgende udtalelse:

"*Udvalget konstaterer, at borgerne i Region Sjælland er meget påvirkede af råstofindvinding. Udvalget ønsker i den konkrete sag ikke at give tilladelse til indvinding uden for råstofplanens graveområde*".

Roskilde Sten og Grus påklagede afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagenævnet hjemviste den 27. marts 2024 afslaget til fornyet behandling hos Region Sjælland, da klagenævnet vurderede, at afslaget ikke var tilstrækkeligt sagligt begrundet.

Status for sagen er, at udkast til tilladelse netop har været i partshøring. Der er ikke indkommet nogen høringssvar. Roskilde Kommune anbefalede dog i det indledende høringssvar, at regionen giver afslag på tilladelse til indvinding, da det ligger udenfor graveområde. Det er administrationens forventning, at udkast til tilladelse bliver forelagt til behandling på udvalgsmødet den 2. juni 2025.

<u>Areal på 3,3 ha, hvoraf 0,5 ha er udenfor graveområde i den nordlige del</u>
Der er ansøgt om en indvindingsperiode på 4 år. Arealet ligger i direkte forbindelse med den eksisterende grav. Arealet er det sidste, der mangler for, at den nordlige del af graven kan færdiggraves og afsluttes.

0,5 ha af det ansøgte areal er ikke udlagt graveområde. Det er uklart, hvorfor denne del af marken ikke tidligere er udlagt som graveområde. Status for sagen er, at ansøgningen er i indledende høring, og Roskilde Kommune har meddelt, at de sender høringssvar. Det er administrationens forventning, at udkast til tilladelse bliver forelagt til politisk behandling ultimo 2025.

<u>2,2 ha indenfor graveområde i den sydlige del</u>
Der er ansøgt om en indvindingsperiode på 3 år. Arealet ligger i direkte forbindelse med den eksisterende grav. Arealet er det sidste i udlagt graveområde, der mangler for, at den vestlige del af graven kan færdiggraves og afsluttes.

Roskilde Kommune har i indledende høring skrevet, at kommunen ikke forventer at give tilladelse efter vandforsyningsloven, som er nødvendig for, at der kan ske indvinding under grundvand. Hvis kommunen fastholder dette, kan Region Sjælland ikke meddele tilladelse til indvinding af råstoffer under grundvand.

Status for sagen er, at ansøgningen har været i indledende høring, og regionen har modtaget ét høringssvar fra Roskilde Kommune. Det er administrationens forventning, at udkast til tilladelse bliver forelagt til politisk behandling ultimo 2025.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag

1. Kortbilag (DokID: 12122827 - EMN-2020-32365)

Punkt 6: Beslutning om Grøn Fremtid 2035 - en 10-årig strategi for grøn omstilling i Region Sjælland

EMN-2024-00790

Bilag

Grøn Fremtid 2035 - en 10 årig strategi for grøn omstilling i Region Sjælland

6 (Åben) Beslutning om Grøn Fremtid 2035 - en 10-årig strategi for grøn omstilling i Region Sjælland

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-00790
Dok ID: 12086984

Resumé

Region Sjælland vedtog sin første klimaplan i 2022 og har siden arbejdet ambitiøst og målrettet med reduktion af virksomhedens klimapåvirkning. Region Sjælland nye klimastrategi, Grøn Fremtid 2035, forelægges nu til godkendelse. Der er tale om en 10-årig strategi med en overordnet målsætning om at reducere CO2-udledningen med 50 % i 2035. Grøn Fremtid omfatter et roadmap, der anviser de næste 10 års strategiske klimaindsatser, og udmøntes gennem 2-årige klimahandleplaner og lokale grønne aftaler.

Indstilling

Administrationen indstiller, at klimastrategien Grøn Fremtid 2035 godkendes.

Sagens afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Med Grøn Fremtid 2035 fremlægges Region Sjællands 10-årige strategi for grøn omstilling af den samlede organisation. Grøn Fremtid 2035 er *vedlagt* som bilag.

<u>Grøn Fremtid – 50% reduktion i 2035</u>
Målet er klart: Region Sjælland kan reducere sin samlede CO_2-udledning med 50 % frem mod 2035.

Under 50-% målsætningen ligger der specifikke områdemål om 75 % reduktion inden 2030 for transport og energi, samt 100% for elforbruget. Det betyder i praksis, at Region Sjælland frem mod 2035 skal reducere sine CO2-udledninger i sammenligning med baselineåret 2022 med 176.787 ton CO_2. Medregnes den forventede vækst på 18 %, skal der i alt reduceres ca. 240.000 ton CO_2 over den næste 10-årige periode.

<u>En sammenhængende strategi</u>
Med Grøn Fremtid 2035 skal der ske et gearskifte i den grønne omstilling i Region Sjælland. Et gearskifte, der bygger videre på tidligere erfaringer samtidig med, at der lægges nye mål, metoder og indsatser til.

Strategien indeholder følgende kerneelementer, der tilsammen giver en sammenhængende og transparant sti for klimaindsatsen med:

- En stærk vision og 50 %-målsætning
- Et roadmap og en reduktionsstrategi, som angiver en klar reduktionssti
- Principper for grøn ledelse og grøn virksomhedsdrift

- 2-årige klimahandleplaner med lokale grønne aftaler
- Plan for løbende opfølgning, monitorering og stærk dataunderstøttelse
- Model for skalering og udbredelse af indsatser og best practice
- Et ambitiøst fællesregionalt samarbejde med lead-struktur og innovative partnerskaber
- Et stærkt grønt mindset, der går på tværs af hele organisationen

En 10-årig strategi for grøn omstilling

Grøn Fremtid er 10-årig i modsætning til Region Sjællands foregående 1- og 2-årige klimaplaner.

Til at anvise vejen for Region Sjællands grønne omstilling omfatter strategien et roadmap og en reduktionsstrategi. Roadmappet viser, hvor meget de enkelte udledningskategorier skal bidrage med for at nå 50%-målsætningen, mens reduktionsstrategien angiver, hvilke arbejdsmetodiske greb, der skal til.

Der arbejdes med i alt fem reduktionsområder, som udmøntes via 2-årige klimahandleplaner. Klimahandleplanerne tager udgangspunkt i roadmappet og omfatter de indsatser og tiltag, der prioriteres i planperioden. Klimahandleplan 2025-27 udarbejdes i tillæg til Grøn Fremtid 2035 og forventes politiske forelagt i 3. kvartal 2025.

Samtidig styrkes den lokale eksekveringskraft gennem de såkaldte lokale grønne aftaler, som vil omfatte målsætninger for de indsatser, der sker i de enkelte virksomhedsområder og tværgående centre i Region Sjælland. Disse udarbejdes ligeledes som 2-årige.

Styrket monitorering, skalering og fællesregionalt samarbejde

Grøn Fremtid har afsæt i Regionsrådet strategi "Region Sjælland – for borgerne" og borgerløfte nr. 10 "borgerne møder bæredygtige løsninger". Og med baggrund i *Den Fællesregionale Strategi for Grønne Hospitaler* fra 2023 har Region Sjælland forpligtet sig ind i et arbejde, der kræver styrkede tværgående og organisatoriske rammer.

Med Grøn Fremtid 2035 styrker Region Sjælland sin metode for opfølgning og monitorering af Region Sjællands fremskridt på CO2-reduktioner - både når det kommer til enkelte tiltag, men også på organisationsniveau. Fremadrettet vil der monitoreres og afrapporteres med udgangspunkt i roadmappet, så status på klimaresultaterne løbende kan følges.

En stærk metodik for udbredelse, skalering og vidensdeling vil ligeledes være højt prioritet sammen med den struktur, der er indlagt for arbejde med *lead-områder* under den fællesregionale strategi for Grønne Hospitaler. Dermed er vi sikre på, at gode løsninger og erfaringer implementeres bredt ud i organisationen, og at de relevante medarbejdere inddrages i processen.

Grøn ledelse og virksomhedsdrift

Det er afgørende for realisering af strategiens vision og mål at opnå et bredt politisk- og ledelsesmæssigt mandat til forankring af strategien i hele organisationen.

Strategien er derfor, som de tidligere klimaplaner for 2022 og 2023-24, politisk forankret i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø med Regionsrådet som besluttende organ for grøn omstilling i regionen. Det sikrer både det tværgående politiske perspektiv, når den grønne omstilling skal koordineres med større strategiske beslutninger, samt den nødvendige kvalificering af konkrete og tværgående indsatser.

Dette bliver særligt vigtig, når rammerne for den grønne omstilling skal fastlægges i den nye Region Østdanmark.

Vejen mod Grøn Fremtid 2035 og den videre proces
Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø har forud for den endelige forelæggelse af Grøn Fremtid 2035 kvalificeret følgende:

- 16. december 2024: Godkendelse af strategiens pejlemærker, rammer og procesplan
- 3. marts 2025: Drøftelse af roadmap for Grøn Fremtid 2035

Efter vedtagelse af Grøn Fremtid 2035 vil den videre proces omfatte:

- 3. kvartal 2025: Forelæggelse af Klimahandleplan 2025-2027
- 4. Kvartal 2025: Opstart på udarbejdelse af lokale grønne aftaler

Som konsekvens af sundhedsreformen og beslutning om organisationsændring den. 4. marts 2025 flytter Klimasekretariat til NSR og får status som regional funktion.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Anbefalet.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag
1. Grøn Fremtid 2035 - en 10 årig strategi for grøn omstilling i Region Sjælland (DokID: 12093906 - EMN-2024-00790)

Punkt 7: Beslutning om hensigtserklæring vedr. overskudsvarme til Holbæk Sygehus

EMN-2022-10572

Bilag

Hensigtserklæring om udnyttelse af overskudsvarme fra Kalundborg

7 (Åben) Beslutning om hensigtserklæring vedr. overskudsvarme til Holbæk Sygehus

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2022-10572
Dok ID: 12114008

Resumé

Region Sjælland har modtaget en henvendelse fra Novo Nordisk om at indgå i et strategisk samarbejde baseret på den vedlagte hensigtserklæring. Formålet er at indgå i et samarbejde med flere aktører, der skal kortlægge mulighederne for at transportere overskudsvarme fra Kalundborg til Roskilde herunder til Holbæk og dermed Holbæk Sygehus. Ambitionen om udfasning af gas på Holbæk Sygehus har direkte kobling til Region Sjællands Klimaplan og den nyligt vedtagne Strategi for Bæredygtigt Byggeri. Samarbejdet er ikke juridisk bindende for Region Sjælland og ændrer ikke på allerede trufne beslutninger.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Region Sjælland tilslutter sig hensigtserklæringen "Overskudsvarme til Sjælland: Hensigtserklæring om udnyttelse af overskudsvarme fra Kalundborg".

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Idéen om at bruge overskudsvarme fra Symbiosen af industrivirksomheder i Kalundborg er ikke ny. For år tilbage var et lignende projekt på tegnebrættet, men blev aflyst grundet økonomiske udfordringer og regulative udfordringer. Kalundborg Symbiose og Kalundborg Forsyning har længe haft ambition om at udnytte overskudsvarmen fra byens industrivirksomheder bedre. Siden de første tilløb til projektet er lovgivningen ændret, teknologien modnet og effekten vokset afledt af Novo Nordisk 65 mia. kr. investering i fabriksanlæg i Kalundborg.

Novo Nordisk oplyser, at konsulenthuset Viegand Maagøe har gennemført nye og detaljerede analyser af mulighederne for at udnytte overskudsvarmen fra Kalundborg. Novo Nordisk, der er initiativtager til projektet, ønsker at muliggøre en rørføring til Roskilde med en tilkobling til det københavnske fjernvarmesystem samt øvrige byer langs ledningen herunder Holbæk.

Ifølge Novo Nordisk ses et potentiale, hvor overskudsvarme fra industrivirksomheder i Kalundborg Symbiose kan forsyne, hvad der svarer til ca. 50.000 almindelige huse med varme.

<u>Strategisk ophæng</u>
Det strategiske samarbejde med Novo Nordisk understøtter Region Sjællands Klimaplans strategiske mål om, at alle Region Sjællands bygninger skal være forsynet med bæredygtig varme. Samarbejdet understøtter princip 6 i den nyligt vedtagne Strategi for Bæredygtigt Byggeri.

Samarbejdet kan integreres i udviklingsplanen for Holbæk Sygehus fra 2022 og dens plan for modernisering og udvidelse. Med sammenlægning af somatik og psykiatri fra 2027 har Regionsrådet den 1. april 2025 besluttet, at der med planen for sammenlægningen skal tages

stilling til yderligere nybyggeri i Holbæk. Her finder Strategi for Bæredygtigt Byggeri anvendelse i sin helhed.

I januar 2024 indgik Region Sjælland sammen med FORS og Holbæk Kommune en samarbejdsaftale med henblik på at undersøge og vurdere mulighederne for tidlig tilslutning af fjernvarme til Holbæk Sygehus som erstatning for gas.

Danske Regioner arbejder derudover kollektivt for at udfase olie- og gasfyr inden 2035.

Samarbejdets indhold
Samarbejdet baseres på den *vedlagte* hensigtserklæring og omfatter, men er ikke begrænset til, følgende initiativer:

- Fælles politisk position omkring projektet med henblik på politisk påvirkning af lovgivningsmæssige rammer og øvrige randbetingelser, som kan sikre en realisering af projektet.
- Fælles ekstern position og eksponering af projektet med særligt fokus på det fælles ansvar for, og bidrag til, den grønne omstilling.
- Projektet afholder som udgangspunkt de omkostninger, der er forbundet med tilslutninger til Holbæk Kommunes forventede kommende fjernvarmenet, så overskudsvarmen kan aftages af slutbrugerne, herunder evt. Holbæk Sygehus og det kommende sygehusvaskeri.
- Region Sjælland bidrager aktivt med medarbejderressourcer, beregninger og data, når det vurderes relevant og betimeligt i projektudviklingen – herunder tekniske og ingeniørmæssige kompetencer mv.

Region Sjælland er én blandt flere aktører i samarbejdet. Holbæk Kommunes Kommunalbestyrelse godkendte 26. marts 2025 en tilsvarende hensigtserklæring.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Anbefalet.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag

1. Hensigtserklæring om udnyttelse af overskudsvarme fra Kalundborg (DokID: 12114002 - EMN-2022-10572)

Punkt 8: Orientering om håndtering af udviklingsprojekter omfattet af bortfald

EMN-2025-02706

8 (Åben) Orientering om håndtering af udviklingsprojekter omfattet af bortfald

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2025-02706
Dok ID: 12115614

Resumé

I forlængelse af sundhedsreformen vil en række af Region Sjællands igangsatte udviklingsprojekter være omfattet af bortfaldet af opgaver i Regional Udvikling fra 2026. Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde godkendte på mødet den 22. april 2025 administrationens forslag til proces for håndtering af udviklingsprojekter på områder, hvor lovhjemlen bortfalder fra 2026. Processen for videre håndtering af disse udviklingsprojekter forelægges hermed til orientering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Som konsekvens af sundhedsreformen vil der ikke længere være lovhjemmel til en række af regionernes opgaver inden for den regionale udvikling fra 2026. Derudover sker der overflytning af opgaver til kommuner på kulturområdet fra 2027. Effekterne er beskrevet under sagen "Principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025" på dagsorden. Regional Udvikling har igangsat en række udviklingsprojekter inden for opgaver, som er omfattet af bortfald. Der er projekter, som rækker udover 2026, og derfor skal Region Sjælland finde løsninger på at nedlukke eller bære projekterne videre i samarbejde med aktører i geografien.

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde godkendte ved mødet den 22. april 2025 administrationens forslag til proces for håndtering af udviklingsprojekter på områder, hvor lovhjemlen bortfalder fra 2026.

<u>Dialog og samarbejde på tværs af kommuner og regioner i forlængelse af sundhedsreformen</u>

I de "Seks pejlemærker mellem Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner (DR) for arbejdet med implementering af sundhedsreformen" er KL og DR enige om at understøtte den lokale dialog om opgavefrafald og overførsel af opgaver mellem regioner og kommuner. Både på sundhedsområdet og regional udvikling.

I overgangsfasen er målet at bevare de indsatser, som er opbygget til gavn for borgerne i geografien igennem årene. Derfor vil parterne understøtte dialog på tværs i forbindelse med større beslutninger og dispositioner.

<u>Dialog om udviklingsprojekter omfattet af bortfald</u>

Region Sjælland har løbende igangsat udviklingsprojekter indenfor områderne defineret af den Regionale Udviklingsstrategi, som nu er omfattet af bortfald. Projekter er sat i gang for at indfri

geografiens potentialer, og strategien har haft kommunerne med som høringspart. En risiko er derfor, at en række projekter skal lukkes uden, at effekterne er nået.

Konkret har Region Sjælland i størrelsesordenen af 12 aktive udviklingsprojekter, som rækker udover 2025. Projekterne er særligt inden for klima og grøn omstilling, men også fødevarer og digital inklusion til en samlet projektsum på 18 mio. kr. Oversigten over potentielle projekter er *vedlagt* som bilag (lukket).

Modeller for håndtering af udviklingsprojekter

Region Sjælland har haft dialog med formandskabet for Kommunekontaktudvalget (KKU) samt Erhvervshus Sjælland om, hvorvidt det er en mulighed, at projekter omfattet af bortfald overdrages til kommunerne. Dette mod, at projekterne omstruktureres, således, at projekterne inden for eget budget finder midler til, at en eller flere kommuner betales for at administrere projekterne. Herefter overgår regionernes bevillinger samt bevillingshaveransvar til de kommuner, som overtager projekterne. Administrationen af projekterne er primært knyttet an til at modtage og godkende løbende halvårlige statusrapporter og slutrapporter for projekterne og udbetale midler forbundet hermed.

Effekten af modellen vil være, at projekternes samlede budget mindskes med udgiften til Erhvervshus Sjællands eller den enkelte kommunens administration. Til gengæld kan projekterne gennemføres og afvikles efter den oprindeligt fastsatte proces, formål og plan. Dette er særligt hensigtsmæssigt, hvis tidsperspektivet er afgørende for projektets gennemførsel.

Ved mødet i formandskabet for KKU den 31. marts 2025 var der enighed om vigtigheden i, at projekterne videreføres. Derfor blev det aftalt, at Region Sjælland tager en opfølgende dialog med Erhvervshus Sjælland ift. hvilke projekter, de ser, de har en fremtidig rolle i eller ønsker at overtage. Herefter kan KKR-sekretariatet sende forespørgsel ud til kommunerne.

Proces for håndtering af udviklingsprojekter med bortfald

Region Sjællands administration går på baggrund af dialogen med formandskabet for KKU og Erhvervshus Sjælland i dialog med projektaktørerne om den videre vej for projekterne og herunder alternative modeller for håndtering af projekterne.

- Model 1: Projekterne rekonstrueres hurtigst muligt og afsluttes inden udgangen af 2025 for at have god tid til en kontrolleret nedlukning, hvis dette giver mening ift. projektets forløb og gennemførsel.
- Model 2: Projekterne afventer udkast til sundhedsreformens lovpakke 2 i løbet af maj, og om denne indeholder en overgangsordning. Er projekterne adresseret af overgangsbestemmelserne ventes projekterne overdraget efter lovudkastets anvisninger. Er projekterne ikke adresseret i overgangsordningen, så rekonstrueres projekterne fra maj 2025, så
    a) afsøges mulighed for overlevering af projekterne til Erhvervshus Sjælland eller kommunerne.
    b) de lukkes ned inden udgangen af 2025 efter model 1.

Efter Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde godkendelse af administrationens forslag, går Region Sjællands administration i dialog med hovedpartnerne for udviklingsprojekterne for at udarbejde et beslutningsoplæg, som kan fastlægge projekternes videre vej på baggrund af de mulige modeller og løsninger skitseret herover.

Håndtering af EU-udviklingsprojekter

Region Sjælland har derudover medfinansieret og er i forskellig grad involveret i otte projekter finansieret af forskellige EU-programmer.

Der er primært tale om projekter inden for klima og grøn omstilling. Det skal afklares med projektpartnere og i nogle tilfælde EU-programmerne, hvordan Region Sjællands rolle og/eller økonomi i projekterne kan afhændes.

Der er løsninger undervejs på flere af projekterne. Nogle af disse løsninger rummer opgaveglidninger mellem kommuner og regioner.

På sigt kan der også her være behov for at gå i dialog med lokale kommunale aktører for at overføre Region Sjællands roller i disse projekter.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag
(Lukket bilag)

Punkt 9: Orientering om principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025

EMN-2025-02706

9 (Åben) Orientering om principper for udmøntning af midler til udviklingsprojekter i 2025

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2025-02706
Dok ID: 12115747

Resumé

Region Sjælland udmønter hvert år budgetmidler og puljemidler afsat under "Den Regionale Udviklingsstrategi" til udmøntning af en række udviklingsprojekter. I forlængelse af sundhedsreformen bortfalder en række opgaver fra 2026, og samtidig betyder sundhedsreformen, at der skal spares 22 mio. kr. frem mod 2026 på Regional Udviklings budgetramme. I lyset af sundhedsreformen forelægges principper, som danner baggrund for udmøntningen af de regionale udviklingsprojekter i 2025 til udvalgets orientering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Der er i sundhedsreformen på tværs af de danske regioner forudsat en medfinansiering fra Regional Udviklings ramme til sundhedsområdet på i alt 112 mio. kr. i 2026 og 223 mio. kr. i 2027.

I Regional Udvikling i Region Sjælland vil andelen heraf udgøre ca. 22 mio. kr. i 2026 og 45 mio. kr. i 2027 og frem.

Det forventes, at beløbenes endelige størrelse vil blive fastlagt i en DUT-forhandling i foråret 2025. Dertil kommer DUT som følge af flytning af kulturopgaverne til kommunerne. Dette beløber sig forventeligt til ca. 5 mio. kr. for Region Sjælland fra 2027.

Nedjusteringen af budgettet er en konsekvens af bortfald af opgaver inden for klimatilpasning, grøn omstilling i geografien og området indenfor Den Regionale Udviklingsstrategi (RUS). Herunder hører opgaver i forhold til f.eks. udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, digital infrastruktur samt fødevarer.

Beløbene og beregningen bag er i øjeblikket under gennemgang af Indenrigs - og Sundhedsministeriet og Danske Regioner. Ender det med disse beløb, vil Region Sjælland skulle aflevere flere penge fra den regional udviklingsramme end det, der i dag anvendes på opgaverne.

Bortfaldet får ikke konsekvenser for øvrige lovhjemlede opgaver inden for regional udvikling som råstofplanlægning, jordforurening, uddannelse, grænseregionalt samarbejde, kultur i grænseregioner og foreløbigt heller ikke kollektiv trafik, mobilitet samt infrastruktur.

Ansvaret for den kollektive trafik, mobilitet og infrastruktur afventer anbefalinger og politiske forhandling på baggrund af regeringens nedsatte ekspertudvalg.

Som konsekvens af sundhedsreformen traf Regionsrådet den 4. marts 2025 beslutning, om tilpasninger af opgaver og økonomi på det regionale udviklingsområde.

Her blev Klimasekretariatet og Fondskontoret i Regional Udvikling flyttet til henholdsvis Næstved, Slagelse og Ringsted Sygehuse og Sjællands Universitetshospital. I alt 15 medarbejdere, som flyttes ud pr. 1. maj 2025.

Principper for udmøntning af udviklingsindsatser i 2025

Tilpasningerne i Regional Udvikling betyder, at administrationen har lagt en række principper til grund for udmøntningen af de regionale udviklingsmidler i 2025 for at skabe meningsfulde indsatser, som også er mulige for administrationen at bære i mål.

For at kunne skabe effektfulde udviklingsprojekter i Region Sjællands geografi er der som altid fokus på, at udviklingsprojekterne skal sikre klare effekter - og skal understøtte aktører i Region Sjællands geografi.

I 2025 er der i lyset af sundhedsreformen derudover lagt følgende principper til grund for udmøntningen af projekterne. 2025 udviklingsprojekterne skal:

- Sættes i gang tidligt i 2025 og være med afslutning inden evt. bortfald, som ift. kultur er inden udgangen af 2026.
- Fortrinsvis være inden for regionernes fremadrettede hjemlede kerneområder.
- Bygge på stærke - og gerne etablerede partnerskaber og aktører.
- Have fokus på større bevillinger, som mindsker behov for administrativ understøttelse.
- Understøtte at Region Sjællands finansiering afvikles tidligst muligt i projektperioden.

Tilskudssager vil fremadrettet blive behandlet og indstillet med principperne ovenfor in mente.

Sagen har været forelagt Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde til orientering ved udvalgsmødet den 22. april 2025.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag

.

Punkt 10: Orientering om budget 2025 indsats om dyrevelfærd

EMN-2024-10182

10 (Åben) Orientering om budget 2025 indsats om dyrevelfærd

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-04070
Dok ID: 12085348

Resumé

I Region Sjællands budgetaftale for 2025, blev aftaleparterne enige om, at der skal ske en gradvis omlægning til indkøb af råvarer med ét hjerte i dyrevelfærd. Budgetindsatsen om dyrevelfærd er politisk forankret i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø. Udvalget orienteres i denne sag om arbejdet med implementeringen af budgetindsatsen om dyrevelfærd.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Baggrund

Indsatsen om dyrevelfærd er vedtaget i forbindelse med Region Sjællands budgetaftale for 2025. I aftalen står der, at aftaleparterne er enige om, at der skal ske en gradvis omlægning til indkøb af råvarer med ét hjerte i dyrevelfærd.

Budgetindsatsen om dyrevelfærd er politisk forankret i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø, og derfor får udvalget en orientering om arbejdet med den gradvise omlægning til indkøb af råvarer med ét hjerte i dyrevelfærd.

Status på implementering af Budget 2025 indsats om dyrevelfærd

Administrationen arbejder i 2025 med en gradvis omlægning til indkøb af råvarer med ét hjerte i dyrevelfærd inden for de eksisterende økonomiske rammer. Dette gælder i Region Sjællands egne produktionskøkkener og kantiner og omfatter patient- og medarbejderforplejning.

Produkter med dyrevelfærdsmærket er dyrere end produkter uden dyrevelfærdsmærket. Da budgetindsatsen om dyrevelfærd ikke er finansieret, er det et vilkår, at arbejdet med den gradvise omlægning foregår inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Status er, at antal og mængde af tilgængelige produkter med dyrevelfærdsmærket pt. er ukendt. Derfor indbefatter arbejdet med implementeringen af budgetindsatsen for nuværende, at administrationen afsøger markedet på følgende måde:

1. Hvilke fødevareprodukter findes med ét hjerte i dyrevelfærd.
2. Hvilke af disse hjertemærkede produkter er der tilstrækkelig leveringssikkerhed på fra leverandørs side.
3. Hvilke produkter med passende leveringssikkerhed, kan der indsættes i stedet for eksisterende produkter inden for nuværende økonomiske rammer.

Afdækningen foretages p.t. hos leverandørerne.

Administrationen har løbende dialog med Region Sjællands leverandører om produktudvalg og leveringssikkerhed på produkter med dyrevelfærdsmærket "Bedre dyrevelfærd". Region Sjællands køkkener efterlyser produkter med dyrevelfærdsmærket hos leverandører og grossister, så behovet signaleres, selvom produkterne ikke aktuelt er på markedet. Håbet er, at Region Sjællands efterspørgsel vil øge udbuddet af produkter med dyrevelfærdsmærket.

Desuden er administrationen i dialog med Fælleskøkkenet i Sakskøbing omkring en omlægning af de produkter, de leverer til Region Sjælland. Fælleskøkkenet er ekstern leverandør til Region Sjællands køkkener.

Administrationen forventer at kunne præsentere resultaterne af kortlægningen af markedet for udvalget efter sommerferien, herunder et konkret bud på det økonomiske handlerum.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag
.

Punkt 11: Input til budgetproces 2026

EMN-2024-10182

11 (Åben) Input til budgetproces 2026

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-10182
Dok ID: 12084114

Resumé

Den aftalte budgetproces for 2026 blev sat i gang med budgetseminar 1 den 5. marts 2025. Med udgangspunkt i forventningen til den aktuelle økonomiske situation, den strategiske ramme fastlagt med "Region Sjælland – for borgerne" og øvrige planer, samt det foreløbige kendskab til sundhedsreform og dannelse af Region Østdanmark skal Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø drøfte mulige initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, der ønskes belyst nærmere frem mod en budgetaftale for 2026.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter eventuelle initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, som kan belyses yderligere i budgetprocessen.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

I henhold til konstitueringsaftalen og forretningsordenen for udvalg i Region Sjælland skal de stående udvalg drøfte indspil til prioriteringer forud for Regionsrådets budgetlægning. Disse udvalgsdrøftelser indgår i den af Forretningsudvalget godkendte plan for budgetproces 2026, som blev præsenteret for Regionsrådet på budgetseminar 1 den 5. marts 2025.

Udvalgenes budgetdrøftelse sker med det strategiske udgangspunkt "Region Sjælland – for borgerne" samt øvrige planer såsom Bæredygtige Akutsygehuse og Specialer, Fremtidens attraktive arbejdsplads, fødeplanen mv.

På budgetseminar 1 blev de foreløbige økonomiske forventninger for 2026 præsenteret. Det følger heraf, at der forventes et økonomisk råderum til politisk prioritering, men at størrelsen herpå er betinget af en række faktorer, som skal opfyldes. Derfor bør Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø i sin budgetdrøftelse have for øje at drøfte initiativer, som kan sikre mest mulig værdi for borgerne.

Set i lyset af sundhedsreformen og dannelsen af Region Østdanmark opfordres Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø til at have opmærksomhed på, at 2026 bliver et særligt år, hvor der bliver behov for ressourcer til initiativer i relation til dannelsen af den nye Region Østdanmark, og som kan være til gavn for regionen i dette arbejde.

Udvalgets drøftelser må således ske ud fra den nuværende viden om sundhedsreformen og deraf afledte konsekvenser for økonomi, organisering mv.

Proces for budgetdrøftelser i udvalgene

Hvert udvalg kan opstille op til tre initiativer eller temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, som ønskes nærmere belyst frem mod en budgetaftale for 2026.

På budgetseminar 2 den 4. juni 2025 vil formændene for udvalgene få mulighed for kort at præsentere udvalgets ønsker til mulige initiativer eller temaer for hele Regionsrådet.

Økonomi
Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget drøftede initiativer og temaer indenfor udvalgets arbejdsområde, som kan belyses yderligere i budgetprocessen.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag
.

Punkt 12: Aktuelle sager

EMN-2024-10182

Bilag

Høringssvar til forslag til Kommuneplan 2025-2037 for Faxe Kommune

Region Sjællands høringssvar til forslag til Kommuneplan 2025-2037 for Roskilde Kommune

Bedre skiltning ved ladestandere

12 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-10182
Dok ID: 11936695

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets område.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

Orientering om høringssvar til kommuneplanlægning i Faxe Kommune og Roskilde Kommune

Faxe Kommune og Roskilde Kommune har begge sendt forslag til Kommuneplan 2025 i offentlig høring. Høringsmaterialet kan ses på de to kommuners hjemmesider, hvor der kan søges på "kommuneplan 2025". Alternativt kan følgende URL kopieres og sættes ind i internet-browseren.

For Faxe Kommune: www.faxekommune.dk/da/politik/forslag-til-kommuneplan-2025-2037

For Roskilde Kommune: https://roskilde.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/

Administrationen har udarbejdet *vedlagte* to høringssvar. Høringssvarene omhandler området for regional udvikling og råstoffer. Region Sjælland bemærker, at regionen forudsætter, at planforslagenes retningslinjer ikke er til hinder for en udnyttelse af råstofressourcen i overensstemmelse med råstofplanen.

Guide til bedre skiltning ved ladestandere

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø besluttede på udvalgsmødet den 3. marts 2025, at parkerings- og ladestanderstrategien for Region Sjælland skal pauseres i to år. Udvalget godkendte også, at administrationen beder matrikelejerne i Region Sjælland vurdere behovet for øget skiltning omkring ladestanderne, som kan sikre bedre udnyttelse end de nuværende 11 %. Udvalget ønskede ved samme lejlighed, at administrationen udarbejdede et oplæg på mulighederne for at sikre bedre udnyttelse af el-ladepladser på Region Sjællands matrikler.

Af *vedlagte* bilag fremgår det oplæg, som administrationen udsender til matrikelejerne. Guiden indeholder en kort status for den nuværende kapacitetsudnyttelse samt en kort oversigt over mulighederne for skiltning. Oplægget sendes til matrikelejerne i Region Sjælland som en opfordring til at revurdere skiltning på parkeringspladser.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Der blev orienteret om aktuelle sager.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag

1. Høringssvar til forslag til Kommuneplan 2025-2037 for Faxe Kommune (DokID: 12087675 - EMN-2020-32593)
2. Region Sjællands høringssvar til forslag til Kommuneplan 2025-2037 for Roskilde Kommune (DokID: 12076670 - EMN-2020-32703)
3. Bedre skiltning ved ladestandere (DokID: 12111968 - EMN-2023-03726)

Punkt 13: Næste møde

EMN-2024-10182

13 (Åben) Næste møde

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-10182
Dok ID: 11936699

Resumé
Næste møde i udvalget afholdes mandag den 2. juni 2025 kl. 15.00-18.00.

Indstilling
-

Sagsfremstilling
-

Økonomi
-

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Næste møde afholdes mandag den 2. juni 2025 kl. 15.00-18.00.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsg ænger
Flemming Damgaard Larsen	Medlem	(V)
Lars Lindskov	Medlem	(C)

Bilag
.

Punkt 14: Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling mandag den 28. april 2025

EMN-2024-10182

14 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling mandag den 28. april 2025

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø
Sags ID: EMN-2024-10182
Dok ID: 11936728

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Jorun Bech	Medlem	(A)
Lone Mortensen	Medlem	(V)
Thomas Vesth	Medlem	Løsgænger

Bilag

.